

بیانات در حرم مطهر رضوی در اولین روز سال ۱۳۹۴ - ۱ / فروردین / ۱۳۹۴

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على اله الاطيبين
الاطهرين المنتجبين الهداة المهديين المعصومين المكرمين سيما بقية الله في الارضين. اللهم صل على فاطمة بنت
نبيك و زوجة وليك و ام السبطين الحسن و الحسين سيدي شباب اهل الجنة الطاهرة المطهرة التقية النقية
الركية سيده نساء اهل الجنة اجمعين. اللهم صل على وليك على بن موسى عدد ما في علمك صلاة دائمة بدوام
ملكك و سلطانك. اللهم سلّم على وليك على بن موسى عدد ما في علمك سلاماً دائماً بدوام مجدك و عظمتك و
كبرياتك.

خدای متعال را سپاسگزاریم که یک بار دیگر و یک سال دیگر این فرصت را به ما عنایت فرمود که در ذیل و ظلّ
بارگاه حضرت ابي الحسن الرضا (عليه الصلوة و السلام) با شما برادران و خواهران عزیز، زائران و مجاوران مشهد
رضوی ملاقات کنیم.

ایرانی زیرک مسلمان، نوروز باستانی را با عقیده‌ی خود و به شکل دلخواه خود، تغییر داد؛ قالب نوروز و صورت نوروز
را نگه داشت، محتوای آن را عوض کرد. نوروز باستانی، نوروز پادشاهان بود؛ فرصتی برای سلاطین و حکام مستبد
بود؛ برای اینکه شکوه خود و عظمت ظاهری خود را به رخ ملّتها بکشانند و بنشینند از آنها هدیه بپذیرند. حتی در
زمان بنی امیه و بنی عباس که نوروز به دربارهای خلافت اموی و عباسی وارد شد، همان رفتار و سیره‌ی پادشاهان و
کسرایان فارسی باستان در دربار آنها عمل میشد. اما ایرانی مسلمان، این نظم را، این قالب را به نفع خود تغییر داد؛
اگرچه این تغییر به صورت دفعی انجام نگرفته است اما شما امروز بعد از گذشتن قرن‌ها، مشاهده میکنید که نوروز
بهانه‌ای و وسیله‌ای است برای ارتباط قلبی میان مردم و میان مبدأ عظمت و عزّت، یعنی ذات مقدّس باری تعالی. در
نوروز ایرانی، حقیقت نوروز یک حقیقت مردمی است؛ مردم به مناسبت نوروز با یکدیگر با صفا و محبّت رفتار میکنند؛
به یکدیگر تبریک میگویند و هدیه میدهند. رسم و ستّ باستانی و پادشاهی، امروز بعد از گذشت سال‌ها و قرن‌ها، در
نوروز وجود ندارد. در ایّام نوروز و تحویل سال نو، شلوغ‌ترین و پرازدحام‌ترین مراکز در کشور پهناور ما عبارت است از
بارگاه‌های مقدّس ائمه و امامزادگان (سلام الله علیهم). دیشب - در نیمه‌ی شب - در این آستان مقدّس، صدها
هزار مؤمن با دل‌های پاکیزه، متوجّه مرکز عظمت و قدرت شدند، با خدای خود سخن گفتند، از گرداننده‌ی حال‌ها گردش
نیکوی حالت خود را طلب کردند و مراسم دینی به جا آوردند؛ بنابراین این نوروزی که امروز ما داریم، نوروز باستانی
نیست، نوروز ایرانی است؛ نوروز ملّت مسلمانی است که از قالب این مراسم کهن، توانسته است برای خود سرمایه‌ای
فراهم کند و به سمت هدف‌های خود پیش برود. امیدواریم خداوند متعال به ملّت عزیز ایران کمک کند تا این ابتکارات
زیرکانه‌ی اسلامی را در همه‌ی مسائل و در همه‌ی موارد به کار ببندد. لذا امسال که ایّام نوروز با شهادت بانوی بزرگ
جهان اسلام، حضرت فاطمه‌ی زهرا (سلام الله علیها) مصادف است، یقیناً مراسم نوروز نباید هیچ‌گونه منافاتی با
تکریم و احترام به نام آن بزرگوار و یاد آن بزرگوار داشته باشد؛ و یقیناً منافاتی پیدا نخواهد کرد. امروز من مطالبی
را در نظر گرفته‌ام که به شما برادران و خواهران عزیزی که در این اجتماع باشکوه حضور دارید و به همه‌ی ملّت ایران
عرض کنم.

بحث را با یک تأمل قرآنی آغاز میکنم. خداوند متعال برای آن کسانی که وعده‌ی نصرت داده است، شرطی مقرر
فرموده است: وَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ؛ (۱) الَّذِينَ إِنْ مَكَتَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ . (۲) خداوند متعال چهار شاخص را در این آیه‌ی شریفه برای آن
مؤمنانی که قدرت در اختیار آنها قرار میگیرد و از زیر سلطه‌ی قدرتمندان جائز خارج میشوند، معین کرده و وعده

کرده است که «إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ»؛ خدای متعال قادر است که یک چنین ملتی را نصرت کند و یقیناً هم نصرت خواهد کرد. از این چهار شرط، یکی نماز است، یکی زکات است، یکی امر به معروف است و دیگری نهی از منکر. هر کدام این چهار خصوصیت و چهار شاخص، یک جنبه‌ی فردی و شخصی دارند، لکن در کنار آن، یک جنبه‌ی اجتماعی و تأثیر در نظام‌سازی اجتماعی [هم] دارند. نماز با آن همه راز و رمزی که در حقیقت نماز نهفته است که معراج هر مؤمن است، «قَرْبَانُ كُلِّ تَقِيٍّ» (۳) است، وسیله‌ی فوز و سعادت است، از همه‌ی اعمال برتر و بالاتر است، حتی نماز دارای جنبه‌ی اجتماعی هم هست. جنبه‌ی اجتماعی نماز این است که یکایک مسلمانان به وسیله‌ی نماز با یک مرکز واحدی در تماس میشوند. در آن واحد در وقت نماز، همه‌ی مسلمانان در همه‌ی نقاطی که دنیای اسلام گسترده است، دل را به یک مرکز واحدی متصل میکنند؛ این اتصال همه‌ی دلها به یک مرکز واحد، یک مسئله‌ی اجتماعی است، یک مسئله‌ی نظام‌ساز است، معین‌کننده و شکل‌دهنده‌ی هندسه‌ی نظام اسلامی است.

زکات که دارای جنبه‌های فردی است و گذشت و اعطای «ما یحب» را به انسان می‌آموزد که خود این یک تجربه و آزمون بسیار مهم است، اما یک ترجمان اجتماعی دارد؛ زکات در استعمالات قرآنی، به معنی مطلق انفاقات است اعم از زکات مصطلحی است که در آیه‌ی شریفه‌ی «حِذِّ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً» (۴) به آن اشاره شده است؛ زکات یعنی مطلق انفاقات مالی، [اما] جنبه‌ی اجتماعی و ترجمان اجتماعی نظام‌ساز زکات این است که انسانی که در محیط اسلامی و جامعه‌ی اسلامی، برخوردار از مال دنیوی است، خود را متعهد میداند، مدیون میداند، طلبکار نمیداند، خود را بدهکار جامعه‌ی اسلامی میداند؛ هم در مقابل فقرا و ضعفا، هم در مقابل سبیل‌الله؛ بنابراین زکات با این نگاه، یک حکم و شاخص نظام‌ساز است.

و اما امر به معروف و نهی از منکر که در واقع به نوعی زیربنای همه‌ی حرکات اجتماعی اسلام است که «بِهَا تُقَامُ الْقَرَائِصُ»؛ (۵) امر به معروف یعنی همه‌ی مؤمنان در هر نقطه‌ای از عالم که هستند، موظفند جامعه را به سمت نیکی، به سمت معروف، به سمت همه‌ی کارهای نیکو حرکت دهند؛ و نهی از منکر یعنی همه را از بدی‌ها، از پستی‌ها، از پلشتی‌ها دور بدارند. هر کدام از این چهار شاخص به نحوی ترجمان ساخت و هندسه‌ی نظام اسلامی است.

در حاشیه عرض بکنیم که این معنای مهم امر به معروف و نهی از منکر را نباید به مسائل زیر نصاب اهمیّت منحصر کرد؛ بعضی تصوّر میکنند امر به معروف و نهی از منکر منحصر میشود به اینکه انسان به فلان زن یا فلان مردی که یک فرع دینی را رعایت نمیکند تذکر بدهد؛ البته اینها امر به معروف و نهی از منکر است اما مهم‌ترین قلم امر به معروف و نهی از منکر نیست. مهم‌ترین قلم امر به معروف و نهی از منکر عبارت است از امر به بزرگ‌ترین معروفها و نهی از بزرگ‌ترین منکرها. بزرگ‌ترین معروفها در درجه‌ی اوّل عبارت است از ایجاد نظام اسلامی و حفظ نظام اسلامی؛ این امر به معروف است. معروفی بالاتر از ایجاد نظام اسلامی و حفظ نظام اسلامی نداریم؛ هر کسی که در این راه تلاش کند، آمر به معروف است؛ حفظ عزّت و آبروی ملت ایران، بزرگ‌ترین معروف است. معروفها اینها هستند:

اعتلای فرهنگ، سلامت محیط اخلاقی، سلامت محیط خانوادگی، تکثیر نسل و تربیت نسل جوان آماده‌ی برای اعتلای کشور، رونق دادن به اقتصاد و تولید، همگانی کردن اخلاق اسلامی، گسترش علم و فناوری، استقرار عدالت قضائی و عدالت اقتصادی، مجاهدت برای اقتدار ملت ایران و ورای آن و فراتر از آن، اقتدار امت اسلامی و تلاش و مجاهدت برای وحدت اسلامی؛ مهم‌ترین معروفها اینها است و همه موظفند در راه این معروفها تلاش کنند؛ امر کنند. نقطه‌ی مقابل اینها هم عبارت است از منکرها. ابتذال اخلاقی منکر است، کمک به دشمنان اسلام منکر است، تضعیف نظام اسلامی منکر است، تضعیف فرهنگ اسلامی منکر است، تضعیف اقتصاد جامعه و تضعیف علم و فناوری منکر است؛ از این منکرها باید نهی کرد. اولین آمر به معروف هم خود ذات مقدّس پروردگار است که

میفرماید: إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَاتِّبَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ؛ (۶) خدا آمر به

معروف و ناهی از منکر است؛ معروفها هم مشخص شده است، منکرها هم معلوم شده است. وجود مقدس پیامبر معظم اسلام (صلی الله علیه و آله) از برترین آمران به معروف و ناهیان از منکر است؛ آیهی قرآن [میفرماید] «يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ»؛ (۷) ائمه (علیهم السلام) بزرگترین آمران به معروف و ناهیان از منکرند؛ در زیارت میخوانید: اَشْهَدُ اَنَّكَ قَدْ اَقَمْتَ الصَّلَاةَ وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ وَآمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ؛ (۸) مؤمنین و مؤمنات در هر نقطه‌ای از جهان اسلام آمران به معروفند که فرمود: وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ؛ (۹) اینها چهار پایه‌ی اصلی برای نظام‌سازی است که از هرکدام از اینها، شاخه‌هایی منشعب میشود. نظام اسلامی متکی است به اقامه‌ی صلات، ایتاء زکات، امر به معروف، و نهی از منکر؛ یعنی انسجام و ارتباط اجتماعی و قلبی میان آحاد مردم در نظام اسلامی.

من همین‌جا در اوّل سخنان امروز خودم از این بحث می‌خواهم نتیجه بگیرم برای آنچه به‌عنوان شعار سال در صحبت نیمه‌شب دیشب به مردم عزیز عرض کردم. در جامعه‌ی ما، در کشور عزیز و پهناور ما، اسلام با هر منشأ اجتماعی افراد و با هر سلیقه‌ی اجتماعی، از همه‌ی ما انسجام را، هم‌افزایی را، به یکدیگر کمک کردن را می‌خواهد. دولتها در نظام اسلامی باید مورد حمایت مردم قرار بگیرند؛ حتی از سوی آن کسانی که به این شخص خاص در دولت رأی ندادند هم باید مورد پشتیبانی و حمایت قرار بگیرند؛ این حرف حقیقی و لبّ معنای انسجام اجتماعی و ملی در کشور اسلامی ما است. همه باید به‌عنوان یک واحد، با دولتی که مسئول کار و بر سر کار است اتحاد کلمه نشان بدهند و به آن کمک کنند؛ مخصوصاً در آن مواردی که کشور با مسائل مهم و چالشهای مهمی روبه‌رو است که در این زمینه عریضی خواهم کرد.

امروز وظیفه‌ی همه‌ی آحاد ملت این است که از مسئولین کشور حمایت کنند و به مسئولین دولتی کمک کنند. این مخصوص این دولت نیست، مربوط به همه‌ی دولتها است؛ دولتهایی هم که بعداً سر کار می‌آیند همین خصوصیت را دارند. اوّل به خاطر اینکه همه‌ی دولتها دغدغه‌ی اصلی و اساسی‌شان حلّ مشکلات مردم است؛ البته ممکن است توانایی‌های مختلفی داشته باشند و همه در یک ردیف نباشند؛ ثانیاً ممکن است که سلايق گوناگونی داشته باشند؛ اما هدف در همه‌ی این دولتها عبارت است از اینکه در دوره‌ی مسئولیت خود در حدّ توان خودشان بتوانند مشکلات کشور را حل کنند. هر دولتی که در چهارچوب قانون اساسی بر سر کار بیاید، دولت قانونی است، دولت مشروع است. مهم نیست که چقدر و چه نسبتی از آحاد رأی‌دهندگان به این رئیس‌جمهور یا آن رئیس‌جمهور رأی دادند؛ تعداد کاهش و افزایش آراء به محبوبیت ارتباط پیدا میکند، اما به مشروعیت و قانونیت ارتباطی ندارد. هر کسی با هر تعداد رأیی که از طرف اکثریت مردم بر طبق چهارچوب قانون اساسی انتخاب شد؛ این مشروع است، دولت قانونی است و باید مردم او را قانونی بدانند و تا آنجایی که میتوانند به او کمک کنند؛ [البته] حقوق دوجانبه‌ای برقرار است. البته هر دولتی منتقدینی دارد، این دولت هم منتقدینی دارد، دولتهای قبلی هم هرکدام انتقادکنندگانی داشتند؛ تا اینجا قضیه هیچ اشکالی ندارد. کسانی هستند که این روش را قبول ندارند، این رفتار را قبول ندارند، این حرف را قبول ندارند، این سیاست را قبول ندارند؛ اینها منتقدند و انتقاد میکنند، مانعی ندارد؛ اما انتقادهای باید در چهارچوب منطقی باشد. خود بنده هم به دولتهای گوناگون انتقادهایی داشتم، این انتقادهای هم تذکر داده‌ام، در هیچ موردی از آنچه به نظر من عیب بوده و جای انتقاد بوده است، از تذکر خودداری نکردم؛ منتها این تذکرات را در وضع مناسب و در موقعیت مناسب و با شکل مناسب دادیم؛ یا پیغام دادیم، یا حضوری گفتیم، یا اصرار کردیم. تذکر دادن هیچ اشکالی ندارد اما این تذکر بایستی جوری باشد که اعتماد عمومی را از کسانی که مسئولند و مشغول کارند، سلب نکند؛ تذکر دادن باید جوری باشد که موجب بی‌اعتمادی عمومی نشود، اهانت وجود نداشته باشد و روشهای خشم‌آلود وجود نداشته باشد؛ همه با برادری اسلامی به مسئله‌ی ارتباط میان دولت و ملت نگاه کنند و با آن شیوه

رفتار بکنند.

البته این طرفینی است. من، هم به مردم این توصیه را عرض میکنم که با دولت بایستی مهربانانه و با نگاه همراهی و همدلی سخن گفت، هم به مسئولان کشور - در سه قوه - این را تأکید میکنم که آنها هم باید با منتقدین خود و با کسانی که از آنها انتقاد میکنند رفتار مناسبی داشته باشند، آنها را تحقیر نکنند، به آنها اهانت نکنند؛ تحقیر مخالفان از سوی مسئولان، خلاف تدبیر و خلاف حکمت است. من مردم عزیزمان را به بی تفاوتی دعوت نمیکنم، به نظارت نکردن دعوت نمیکنم؛ آنها را به اهتمام در مسائل اساسی کشور دعوت میکنم؛ اما اصرار میکنم که برخوردها نه از سوی مردم نسبت به مسئولین و نه از سوی مسئولین نسبت به منتقدین، تخریبی نباید باشد؛ نه تحقیر باشد، نه اهانت باشد. ممکن است در یک قضیه‌ای، یک عده‌ای دغدغه داشته باشند؛ دغدغه داشتن جرم نیست؛ دلواپس بودن جرم نیست. میتوانند کسانی حقیقتاً نسبت به یک مسئله‌ی مهم و حساس کشور، احساس دلواپسی و دغدغه‌مندی کنند؛ هیچ مانعی ندارد؛ اما این به معنای متهم کردن نباشد، به معنای نادیده گرفتن زحمات و خدمات نباشد. از آن طرف هم دولت و طرفداران دولت به کسانی که ابراز دغدغه و دلواپسی میکنند، بایستی اهانتی نکنند. من این را صریحاً به ملت عزیزمان عرض میکنم - قبلاً هم گفتم - من از همه‌ی دولتها در دوران مسئولیت خودم حمایت کردم؛ از این دولت هم حمایت میکنم. هر جا هم لازم باشد تذکر میدهم؛ البته چک سفید امضا هم به کسی نمیدهم. نگاه میکنم به عملکردها و برحسب عملکردها قضاوت میکنم و به توفیق الهی و به کمک الهی، برحسب عملکردها هم عمل خواهم کرد. این مطلب اول در توضیح و تبیین آنچه به عنوان شعار سال - همدلی و هم‌زبانی میان دولت و ملت - مطرح کردیم؛ همدل باشند، هم‌زبان باشند و همکاری کنند و در کنار هم به سوی رفع مشکلات حرکت کنند.

عرض کردیم این وقتی اهمیت پیدا میکند که فرصتهای بزرگی در اختیار است و چالشهای بزرگی را انسان انتظار میبرد؛ امروز از همین روزها است. امروز، هم فرصتهای بسیار بزرگی داریم، هم چالشهایی در پیش روی ما است که بایستی با این چالشها برخورد کنیم و با کمک این فرصتها، بر این چالشها به توفیق الهی پیروز بشویم. خب، امروز فرصتهای بزرگی داریم؛ یکی از بزرگ‌ترین فرصتهای ما مربوط میشود به نیروی انسانی کارآمد و مبتکر که در کشور ما بحمدالله بوفور و فراوانی، نیروی کارآمد و عمدتاً جوان و دارای ابتکار و روحیه وجود دارد. یکی از بزرگ‌ترین فرصتهای ما همراهی مردم ما و جوانهای ما با نظام و هدفهای نظام و امام بزرگوار است. من به شما برادران و خواهران عزیز توجه میدهم که نگاه کنید در این راهپیمایی‌های روز قدس یا بیست و دوم بهمن، عمده جوانها هستند؛ این جوانها همان جوانهایی هستند که شبانه‌روز به وسیله‌ی رسانه‌های صوتی و تصویری و اینترنتی، در زیر بمباران تخریب قرار دارند؛ غوغایی است در دنیا؛ در دنیای مجازی. در دنیای رسانه‌های صوتی و تصویری، صدها رسانه، و با یک اعتبار هزارها رسانه، در حال بمباران افکار جوانهای ما هستند؛ بعضی از آنها سعی میکنند جوانها را از دین برگردانند، بعضی سعی میکنند آنها را از نظام اسلامی منصرف کنند، بعضی سعی میکنند آنها را به ایجاد اختلاف وادار کنند، بعضی سعی میکنند آنها را در خدمت هدفهای خبیث خود بگیرند، بعضی سعی میکنند آنها را به ولنگاری و بیکارگی سوق بدهند؛ این بمباران به‌طور دائم بر روی سر جوانهای ما و به‌وسیله‌ی همین دستگاهها و رسانه‌های صوتی و تصویری و اینترنتی در حال انجام است؛ درعین حال شما نگاه میکنید می‌بینید ده‌ها میلیون از همین جوانها در سرتاسر کشور در روز بیست و دوم بهمن می‌آیند و شعار میدهند و ابراز احساسات میکنند و نسبت به امام، نسبت به اسلام، نسبت به نظام اسلامی ابراز ارادت میکنند؛ این چیز کوچکی نیست، این فرصت بسیار بزرگی است.

یکی دیگر از فرصتها عبارت است از پیشرفتهای علمی‌ای که در دوران تحریم به وجود آمده است. یک وقت قدرتها و دولتها و پولها و سرمایه‌های جهانی و بین‌المللی به کمک یک ملتی می‌آیند؛ یک وقت همه‌ی درها را به‌روی یک

ملت می‌بندند، در عین حال آن ملت میتواند در بخشهای مختلف کارهای بزرگ بکند. امروز شما این کارها را مشاهده میکنید؛ اینها را دست کم نباید گرفت. همین فاز دوازدهم پارس جنوبی که چند روز قبل از این به وسیلهی رئیس جمهور افتتاح شد، یک طرح صنعتی بسیار بزرگ و پیچیده است که میتواند رشد اقتصادی کشور را و محصول تلاش عمومی کشور را به صورت محسوسی افزایش بدهد. از این قبیل چیزها فراوان داریم. ملاحظه کردید در رزمایش نیروهای مسلح، دستگاه‌هایی وارد عرصه شده‌اند که دشمنان از دیدن اینها تعجب میکنند؛ این تعجب را به زبان هم می‌آورند؛ نه اینکه ما تعجب آنها را حدس بزنیم، خودشان میگویند که تعجب میکنند؛ اینها همه در زمان تحریم اتفاق افتاده است. این چیز کوچکی نیست، این فرصت بسیار بزرگی است، اینها را در طول سالهای متمادی تحریم - یعنی از سالهای ۸۹ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲ که این تحریم‌های به گمان آنها فلج‌کننده بر کشور سایه می‌انداخته است - جوانهای ما انجام دادند، نیروهای مبتکر ما انجام دادند. این خیلی فرصت بزرگی برای کشور است؛ [پس] همین تحریم‌ها هم فرصت است. من این را بعداً مختصراً عرض خواهم کرد که خود همین تحریم‌ها به یک معنا فرصت است برای ملت ایران؛ بله دشواری‌هایی به وجود آورده است اما این تحریم، میتواند فرصت باشد که در این زمینه عرض میکنم. البته چالش‌هایی هم داریم که درباره‌ی این چالش‌ها هم امروز مقداری عرض خواهم کرد. امروز یکی از نقدترین و بزرگ‌ترین چالش‌های کشور مسئله‌ی اقتصاد ملی است؛ اقتصاد. انتظار به حق مردم ما، این است که از یک اقتصاد شکوفا برخوردار باشند، رفاه عمومی باشد، طبقه‌ی ضعیف از وضعیت غیرقابل قبول خارج بشود، از مشکلات نجات پیدا کند؛ اینها انتظارات مردم ما است و این انتظارات به حق است؛ اقتصاد کشور نیازمند یک حرکت جدی و یک کار بزرگ است که من حالا بعضی از خصوصیات را عرض میکنم. من البته چند سال است راجع به اقتصاد حرف میزنم. من در همین جلسه، چند سال قبل از این پیش‌بینی کردم و گفتم دشمنان بر روی اقتصاد ما متمرکز خواهند شد، (۱۰) مسئولین باید به فکر باشند، خودشان را آماده کنند؛ کمرها را محکم کنند برای مواجهه‌ی با خصومت دشمنان و سیاستهای خصمانه‌ی دشمنان که روی اقتصاد کشور متمرکز شده‌اند. حالا من در مورد اقتصاد، مطالبی را عرض خواهم کرد.

امروز دهه‌ی عدالت و پیشرفت از نیمه گذشته است. یک دهه را ما به عنوان دهه‌ی عدالت و پیشرفت معین کردیم و معرفی کردیم که از نیمه گذشته؛ بیست سال چشم‌انداز به نیمه رسید، بیست سالی که برای چشم‌انداز معین کردیم و سیاست‌گذاری کردیم، ده سال آن گذشته است؛ ده سال [دیگر] در مقابل روی ما است، اینها مسائل مهمی است؛ حساسیت مسائل اقتصادی با توجه به این واقعیتهای بیشتر میشود.

دشمنان ما صریحاً میگویند که هدفشان از فشارهای اقتصادی یک هدف سیاسی است. هدف آنها این است که مردم ایران را در مقابل نظام اسلامی قرار بدهند؛ (۱۱) توجه بفرمایید؛ البته بله، «مرگ بر آمریکا»، چون آمریکا آن عامل اصلی این فشارها است و خودشان هم اصرار دارند بر اینکه متمرکز بشوند روی اقتصاد ملت عزیزما. هدفشان چیست؟ هدف این است که مردم را در مقابل دستگاه قرار بدهند؛ این را صریحاً میگویند که میخواهیم فشار اقتصادی بیاوریم تا وضعیت مردم سخت بشود و مردم وادار به اعتراض بشوند در مقابل دولت و در مقابل نظام اسلامی. این را صریحاً میگویند البته بدروغ گاهی ادعا میکنند که طرفدار ملت ایرانند که این دروغها را نمیشود باور کرد و نباید از دشمن باور کرد، لکن هدفشان همان هدف سیاسی است. میخواهند این امنیتی که امروز در کشور ما هست را - که این امنیت، در منطقه‌ی غرب آسیا که ما در آن قرار داریم، بی‌نظیر است؛ بحمدالله امروز نه در شرق ما، نه در غرب ما، نه در شمال ما، نه در جنوب ما، در هیچ کشوری امنیتی مانند امنیتی که امروز بر کشور ما و ملت ما حاکم است، وجود ندارد - به دست مردم از بین ببرند و مردم را وادار کنند به برهم زدن امنیت؛ و حرکات اعتراضی را در کشور شروع کنند؛ دارند تحریک میکنند، دارند کار میکنند، دارند برنامه‌ریزی میکنند. این کاری است که با جدیت و با شدت به دنبال آن هستند؛ خب این یک شرایط مهم است، این یک چالش بزرگ است. وقتی یک چنین چالشی

در کشور وجود دارد، همه‌ی نیروها باید در کنار هم قرار بگیرد، با هم کار کنند و مسئله‌ی اقتصاد را جدی بگیرند. من چند نکته را در باب اقتصاد عرض میکنم. نکته اول این است که امروز عرصه‌ی اقتصاد، به‌خاطر سیاستهای خصمانه‌ی آمریکا، یک عرصه‌ی کارزار است، یک عرصه‌ی جنگ است، جنگی از نوع خاص. در این عرصه‌ی کارزار، هر کسی بتواند به نفع کشور تلاش کند، جهاد کرده است. امروز هر کسی بتواند به اقتصاد کشور کمک بکند، یک حرکت جهادی انجام داده است. این جهاد است؛ البته جهادی است که ابزار خودش را دارد، شیوه‌های مخصوص خود را دارد، باید این جهاد را همه با تدبیر مخصوص خود و سلاح مخصوص خود انجام بدهند. این نکته‌ی اول. نکته‌ی دوم این است که در نگاه کلان به اقتصاد کشورمان دو جور نگاه وجود دارد. من خواهش میکنم بخصوص صاحب‌نظران و همچنین جوانان و عامه‌ی مردم عزیزمان به این نکته توجه کنند که دو جور نگاه به رونق اقتصادی و پیشرفت اقتصاد وجود دارد؛ یک نگاه میگوید که ما پیشرفت اقتصاد را باید از ظرفیتهای درون کشور و درون مردم تأمین بکنیم. ظرفیتهای بسیار زیادی در کشور وجود دارد که از این ظرفیتهای استفاده نشده است یا درست استفاده نشده است؛ از این ظرفیتهای استفاده کنیم؛ [یعنی] اقتصاد درون‌زا؛ اقتصادی که مایه‌ی خود و ماده‌ی خود را از درون کشور و از امکانات کشور و از توانایی‌های مردم خودمان به دست می‌آورد. این یک نگاه است که میگویند برای رونق اقتصادی نگاه کنیم به امکانات درونی کشور و استعدادها را و ظرفیتهای را بشناسیم، آنها را بدرستی به کار بگیریم، [آن وقت] اقتصاد رشد خواهد کرد، نمو خواهد کرد؛ این یک نگاه.

نگاه دوم به اقتصاد کشور نگاه به پیشرفت اقتصاد با استفاده از کمک بیرون از مرزها است؛ میگوید سیاست خارجی‌مان را تغییر بدهیم تا اقتصاد ما درست بشود، با فلان مستکبر کنار بیاییم تا اقتصاد رونق پیدا کند، تحمیل قدرتهای مستکبر را در بخشهای گوناگون و مسائل گوناگون بپذیریم تا اقتصادمان رونق پیدا کند؛ این هم نگاه دوم است. امروز شرایط کشور به ما نشان داده است که این نگاه دوم یک نگاه کاملاً غلط و عقیم و بی‌فایده است. همین تحریمهایی که امروز علیه ملت ایران اعمال میشود، دلیل محکم و متقنی است بر غلط بودن این نگاه؛ یعنی شما وقتی که به امید قدرتهای خارجی نشستید تا آنها بیایند اقتصاد شما را رونق بدهند و با زیر بار آنها رفتن، اقتصاد را رونق بدهید، آنها به حدّ کم قانع نیستند. وقتی که شما نگاه میکنید به بیرون، مواجه میشوید با یک مسئله‌ای مثل کاهش قیمت نفت؛ ناگهان قدرتهای مستکبر با همراهی ایادی منطقه‌ای خودشان متأسفانه به این نتیجه میرسند که قیمت نفت را به نصف و گاهی کمتر از نصف برسانند؛ شما مواجه میشوید با یک چنین مشکلی؛ وقتی نگاه به بیرون باشد، این است. وقتی شما نگاه به درون کردید، دیگر این جور نیست. امروز خارجی‌ها و رؤسای قدرتهای مستکبر میخواهند همین نگاه دوم را در مردم ما تقویت کنند.

من پیام رئیس‌جمهور آمریکا را که به مناسبت عید نوروز خطاب به مردم ایران کرده است دیدم؛ او در این پیام میگوید که شما بیایید حرفهای ما را قبول بکنید؛ در واقع محتوا و محصول حرف او این است میگوید در مذاکرات هسته‌ای آن چیزی را که ما به شما دیکته میکنیم این را شما قبول بکنید تا در کشور شما کار به وجود بیاید، تا سرمایه به وجود بیاید، تا فعالیت اقتصادی در کشور شما راه بیفتد؛ یعنی همین نگاه دوم. این نگاه، نگاهی است که هرگز به نتیجه نخواهد رسید؛ باید نگاه کنیم به درون کشور، ظرفیتهای درونی بسیار است. این اقتصاد مقاومتی‌ای که ما عنوان کردیم و مطرح کردیم و خوشبختانه مورد قبول و استقبال همه‌ی صاحب‌نظران قرار گرفت - یعنی من حتی یک نفر از صاحب‌نظران اقتصادی و اجتماعی را ندیدم که آنچه را به‌عنوان سیاست اقتصاد مقاومتی مطرح شده، او رد کند - ناظر به همین است؛ یعنی ناظر به امکانات درونی کشور. وقتی که اجازه نمیدهند که شما برای زمین خودت از بیرون آب بیاوری، باید چاه حفر کنی و از درون زمین خودت آب بیرون بیاوری تا محتاج آب آن همسایه‌ی بخیل نباشی؛ باید از درون خود استمداد کنیم و بتوانیم کارها را پیش ببریم. این هم نکته‌ی دوم. نکته سوم؛ نه در اقتصاد و نه در هیچ برنامه‌ی دیگری، بدون هدف‌گذاری نمیشود حرکت کرد، باید هدف‌گذاری

بشود. اگر در هر کاری بدون هدف گذاری مسئولان دولتی حرکت کنند و پیش بروند، کار به روزمره گی خواهد رسید؛ به نتیجه نمیرسد. هدف گذاری مشخص و ثابتی باید وجود داشته باشد که به سمت آن هدف، همه ی دستگاه ها را و همه ی امکانات را بسیج کنند. به نظر بنده آن چیزی که امسال و سالهای بعد از این باید به عنوان هدف اقتصاد مورد توجه باشد، عبارت است از سرمایه گذاری بر روی تولید داخلی. همه ی تلاشها از سوی همه باید برای تقویت تولید داخلی بسیج بشود. از همه ی مسئولانی که در زمینه های اقتصادی فعالیت دارند و از همه ی آحاد مردم باید مطالبه بشود که به مسئله ی تقویت تولید داخلی کمک کنند.

البته راه هایی وجود دارد برای کمک که من بعضی را عرض میکنم. یکی از لازم ترین کارها این است که از بنگاه های تولیدی متوسط و کوچک حمایت بشود؛ یکی از کارها این است که فعالیتهای بنگاه های دانش بنیان تقویت بشود. اینکه ما روی علم و فناوری تکیه میکنیم، فقط به خاطر این نیست که میخواهیم نصاب علمی خودمان را بالا ببریم؛ پیشرفت علم و فناوری به پیشرفت اقتصاد کمک میکند؛ بنگاه هایی که دانش بنیان هستند میتوانند به اقتصاد ملی کمک کنند. یکی از کارهای لازم، نهضت کاهش خام فروشی است. اینکه من چندی پیش راجع به وابسته بودن اقتصادمان به نفت اعتراض کردم و در سخنرانی گفتم، ناظر به این است. ما باید کاری کنیم که خام فروشی بتدریج کاهش پیدا کند، تا اینکه بکلی از بین برود؛ باید ارزش افزوده ایجاد کرد. بانک ها میتوانند نقش ایفا کنند؛ هم نقش کمک کننده و هم نقش تخریب کننده؛ این مورد توجه مسئولان ارشد بانکی کشور باید قرار بگیرد. بعضی از بانک ها در سرتاسر کشور با شیوه های خاص برخی از بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط را به تعطیلی کشاندند، نابود کردند؛ بانک ها میتوانند کمک بکنند و یا میتوانند تخریب کنند. یکی از کارهای اساسی، تسهیل سرمایه گذاری است؛ یکی از کارهای اساسی کاهش واردات کالاهای مصرفی است؛ یکی از کارهای اساسی مبارزه ی با قاچاق است. کارهای گوناگونی را مسئولین دولتی میتوانند انجام بدهند؛ بخشی از آنها این چیزهایی بود که من اینجا عرض کردم. البته این کارها همه کارهای دشواری است؛ گفتن این حرفها آسان است، عمل کردن آنها مشکل است. اما همین کار مشکل را مسئولین حتماً بایستی انجام بدهند چون مسئله مسئله ی مهمی است. مردم هم میتوانند نقش ایفا کنند. آن کسانی که قادر بر سرمایه گذاری هستند، سرمایه گذاری شان را متوجه تولید کنند و در تولید سرمایه گذاری بکنند. کسانی که مصرف کننده هستند - که همه ی ملت ما در واقع مصرف کننده اند - محصولات داخلی را مصرف کنند که من روی این بارها و بارها تکیه کردم و امروز هم عرض میکنم و تکیه میکنم. همه سعی بکنند محصولات داخلی را مصرف بکنند، کارگر ایرانی را حمایت بکنند، کارگاه تولیدی داخلی را با مصرف کردن [محصول] آن رونق بدهند. پرهیز از اسراف؛ کسانی که اهل اسرافند بدانند، این اسراف و زیاده روی و ریخت و پاش که در اسلام این همه مذمت شده است، سرنوشت اقتصاد ملی را تعیین میکند؛ اگر چنانچه از اسراف و زیاده روی و ریخت و پاش اموال شخصی، چه آب، چه نان، وسایل تشریفاتی زیادی در مهمانی ها، در عقدها، در عروسی ها، در بقیه ی مراسم و چه بقیه ی چیزهای دیگر پرهیز بشود، به اقتصاد ملی کمک میکند. آن کسانی که در کارهای تجارت خارجی و دادوستد خارجی هستند، میتوانند نقش ایفا کنند؛ نقش آنها هم عبارت است از صحت عمل، تا بتوانند آبروی ملت ایران را [حفظ کنند]. این هم نکته ی سوّم.

نکته ی چهارم در زمینه ی اقتصاد این است که تحریم تنها ابزار دشمن است، این را بدانند. تنها ابزار دشمن برای مقابله ی با ملت ایران امروز عبارت است از تحریم؛ اگر ما درست عمل کنیم، با تدبیر عمل کنیم، تحریم میتواند بی اثر بشود. همچنان که اشاره کردم، همین دستگاه های تولیدی و صنعتی ای که امروز خوشبختانه دستگاه های دولتی آنها را افتتاح میکنند - از جمله همین فاز دوازدهم پارس جنوبی که قبلاً اشاره کردم و همین پیشرفتهای نظامی و همین پارک های علم و فناوری و امثال اینها - کارهایی است که میتواند این جور تحریم را از بین ببرد؛ اثر تحریم را اوّل کاهش بدهد، بعد هم از بین ببرد. تحریم، مشکل ترین آنها بود اما برای ما برکاتی هم داشت. تحریم

به ما نشان داد که باید به خودمان متکی باشیم و به ما ثابت کرد که میتوانیم از نیروهای درونی خودمان استفاده کنیم. اگر مسئولین دولتی و آحاد مردم و بخصوص فعالان بخشهای اقتصادی همت بکنند، تلاش بکنند و دستگاههای رسانه‌ای عمومی هم کمک بکنند - که حالا اشاره خواهم کرد - ان شاء الله خواهیم دید که تحریم قادر نخواهد بود که ملت ایران را از پیشرفت باز دارد.

یک مطلب راجع به مسائل هسته‌ای عرض بکنیم؛ البته نکات دیگری هم وجود دارد که نمیخواهم بیش از این در این زمینه بحث را ادامه بدهم. چند جمله در باب مسائل هسته‌ای: اولاً در زمینه‌ی مسائل هسته‌ای، دشمنان ما که طرف مقابل ملت ایران قرار دارند - که عمده هم آمریکا است - اینها دارند با تدبیر و سیاست‌گذاری حرکت میکنند. این را ما کاملاً توجه داریم، میفهمند که دارند چه کار میکنند؛ آنها به این مذاکرات احتیاج دارند، آمریکا به مذاکرات هسته‌ای بسیار احتیاج دارد. این اختلافاتی هم که می‌بینید در بین آمریکایی‌ها هست، سناتورهای آمریکا یک‌جور، دولت آمریکا یک‌جور، این معنایش این نیست که اینها به این مذاکرات نیازمند نیستند؛ نه، آن جناح مقابل دولت، مایل است امتیازی را که در این مذاکرات وجود دارد، به نام حریفش که حزب دموکرات است ثبت نشود؛ دنبال این هستند. به این مذاکرات احتیاج دارند و این مذاکرات را برای خودشان لازم میدانند اما ابراز استغنا میکنند.

در همین پیام نوروزی رئیس‌جمهور آمریکا متأسفانه حرفهای غیر صادقانه‌ای وجود داشت. باینکه نسبت به ملت ایران علی‌الظاهر اظهار دوستی میکنند اما انسان کاملاً و بروشنی درمی‌یابد که این اظهارات صادقانه نیست. یکی از حرفها این بود که در ایران کسانی هستند که با حلّ دیپلماتیک مسئله‌ی هسته‌ای موافقت ندارند؛ این را او میگوید. میگوید در ایران کسانی هستند که نمیخواهند مسئله‌ی هسته‌ای با مذاکرات دیپلماسی حل و فصل بشود؛ این دروغ است؛ در ایران هیچ کس نیست که نخواهد مسئله‌ی هسته‌ای حل بشود و با مذاکرات حل بشود. آنچه ملت ایران نمیخواهند عبارت است از قبول تحمیل‌ها و زورگویی‌های آمریکا؛ این را نمیخواهد. آنچه ملت ایران در مقابل آن مقاومت میکند قبول زورگویی‌های طرف مقابل است. طرف مقابل میگوید بیایید مذاکره کنیم و شما حرفهای ما را موبه‌مو قبول کنید؛ این را میگوید. ملت ایران در مقابل این ایستاده است و یقیناً نه مسئولین ما، نه هیئت مذاکره‌کننده و پشت سر آنها ملت ایران، مطلقاً این را قبول نخواهد کرد.

نکته‌ی دوم در مورد مسائل هسته‌ای این است که این مذاکراتی که امروز در جریان است که با دولتهای اروپایی و با آمریکا مذاکره میکنند، مذاکره‌ی با آمریکا صرفاً در قضیه‌ی هسته‌ای است و لاغیر، این را همه بدانند. ما درباره‌ی مسائل منطقه‌ای با آمریکا مذاکره‌ای نمیکنیم؛ هدفهای آمریکا در مسائل منطقه‌ای، درست نقطه‌ی مقابل هدفهای ما است. ما در منطقه امنیت و آرامش می‌خواهیم، تسلط ملت‌ها را می‌خواهیم؛ سیاست آمریکا در منطقه ایجاد ناامنی است. شما به مصر نگاه کنید، به لیبی نگاه کنید، به سوریه نگاه کنید! دستگاه‌های استکباری و در رأس آنها آمریکا، درمقابل بیداری اسلامی‌ای که به وسیله‌ی ملت‌ها به وجود آمد، یک ضدّ حمله را شروع کردند که هنوز ادامه دارد و ملت‌ها را در منطقه دارد بتدریج بدبخت میکند؛ هدف آنها این است؛ این درست نقطه‌ی مقابل هدفهای ما است. ما نه در مسائل منطقه‌ای، نه در مسائل داخلی و نه در مسئله‌ی تسلیحات، با آمریکا مطلقاً صحبت و مذاکره‌ای نداریم؛ مذاکره، صرفاً در قضیه‌ی هسته‌ای است و اینکه ما در موضوع هسته‌ای با روش دیپلماسی چگونه میتوانیم به نتیجه برسیم.

نکته‌ی سوم؛ اینکه آمریکایی‌ها تکرار میکنند که «ما قرارداد با ایران می‌بندیم، بعد نگاه میکنیم ببینیم اگر به قرارداد عمل کردند تحریم‌ها را برمی‌داریم» این حرف حرف غلط و غیر قابل قبولی است؛ این را ما قبول نداریم. رفع تحریم‌ها جزو موضوعات مذاکره است، نه نتیجه‌ی مذاکرات؛ آن کسانی که دست‌اندرکار هستند، فرق این دو را بخوبی می‌فهمند. این یک خدعه‌ی آمریکایی است که می‌گویند قرارداد می‌بندیم، نگاه میکنیم به رفتارها، بعد تحریم‌ها را برمی‌داریم! این جور نیست؛ همین‌طور که مسئولین ما صریحاً گفته‌اند و رئیس‌جمهور محترم صریحاً گفت، رفع

تحریمها باید بدون هیچ فاصله‌ای در هنگام رسیدن به توافق انجام بگیرد، یعنی رفع تحریم جزء توافق است نه چیزی مترتب بر توافق.

یک نکته‌ی دیگر؛ آمریکایی‌ها تکرار میکنند که ایران بایستی در تصمیم‌هایی که میگیرد و چیزهایی که قبول میکند، بازگشت‌ناپذیری‌ای وجود داشته باشد؛ این را ما قبول نداریم. اگرچنانچه طرف مقابل میتواند به هر بهانه‌ای باز هم تحریمها را علیه ملت ایران برقرار کند، هیچ وجهی ندارد که هیئت مذاکره‌کننده‌ی ما بپذیرد و کاری انجام بدهد که این کار برگشت‌ناپذیر است؛ به‌هیچ‌وجه، این یک صنعت مردمی است، یک صنعت بومی است، متعلق به مردم است، دانش آن و فناوری آن مال مردم است، باید پیش برود؛ این پیشرفت جزء ذات هر صنعت و فناوری است. آنها بحث بمب اتم را پیش میکشند، خب خودشان هم میدانند که ما دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم اما این را یک بهانه‌ای قرار داده‌اند برای فشار آوردن بر ملت ایران. ما در این مذاکرات به همه‌ی تعهدات بین‌المللی پایبند بودیم، ما در این مذاکرات به تعهدات اخلاق سیاسی-اسلامی پایبند بودیم، ما نقض عهد نکردیم، ما دو جور حرف نزدیم، ما تلون به‌خرج ندادیم؛ نقطه‌ی مقابل و طرف مقابل ما آمریکایی‌ها هستند، عهدشکنی کردند، تلون در آراء نشان دادند، تقلب نشان دادند، رفتار آنها یک رفتاری است که برای ملت ما مایه‌ی عبرت است؛ آن کسانی هم که در درون مجموعه‌ی روشنفکری کشور هنوز ملتفت نبودند که طرف مقابلشان - آمریکا - کیست، خوب است نگاه کنند به این مذاکرات و بفهمند با چه کسی مواجهند و آمریکا امروز در دنیا چه دارد انجام میدهد. این تهدیدهایی هم که میکنند بی‌اثر است؛ اینکه تهدید میکنند به تحریم بیشتر، اینکه در خلال حرفها تهدید میکنند به تحرک نظامی، اینها تهدیدهایی است که ملت ایران را نمیترساند؛ ملت ایران ایستاده است و ان شاء الله با کمال موفقیت از این آزمون بزرگ بیرون خواهد آمد؛ البته توفیقات الهی میتواند ملت ما را در این راه موفق کند.

مسائل مهم دیگری هم وجود دارد که مجال طرح آنها الان نیست؛ مسلماً کارهای بزرگی برعهده‌ی ملت و دولت ایران است؛ مسئله‌ی اتحاد اسلامی، مسئله‌ی کمک به ملت‌های مستضعف، گسترش نفوذ معنوی اسلام در منطقه که امروز پرچم آن دست ملت ایران است، اینها کارهای بزرگی است که اگرچنانچه خدای متعال توفیقات خود را شامل حال ملت عزیزمان بکند - که ان شاء الله خواهد کرد، به برکت دعا‌های شما، به برکت همت و تلاش شما و بخصوص جوانان - این کارهای بزرگ را ان شاء الله انجام خواهیم داد.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

- (۱) سوره‌ی حج، بخشی از آیه‌ی ۳۹؛ «...و البته خدا بر پیروزی آنان سخت توانا است»
- (۲) سوره‌ی حج، آیه‌ی ۴۱؛ «همان کسانی که چون در زمین به آنان توانایی دهیم، نماز برپا میدارند و زکات میدهند و به کارهای پسندیده و امیدارند، و از کارهای ناپسند باز میدارند، و فرجام همه‌ی کارها از آن خدا است»
- (۳) من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۲۱۰؛ «نماز تقرب هر پرهیزکار است»
- (۴) سوره‌ی توبه، بخشی از آیه‌ی ۱۰۳؛ «از اموال آنان صدقه‌ای بگیر...»
- (۵) کافی، ج ۵، ص ۵۶؛ «با آن همه‌ی فرائض و واجبات برپا میشود»
- (۶) سوره‌ی نحل، بخشی از آیه‌ی ۹۰؛ «درحقیقت خدا به دادگری و نیکوکاری و بخشش به خویشاوندان فرمان میدهد و از کارهای زشت و ناپسند و ستم باز میدارد...»
- (۷) سوره‌ی اعراف، بخشی از آیه‌ی ۱۵۷؛ «... [همان پیامبری که] آنان را به کار پسندیده فرمان میدهد، و از کار ناپسند باز میدارد...»
- (۸) کافی، ج ۴، ص ۵۷۰؛ «شهادت میدهم که نماز را به پا کردی و زکات را پرداختی و امر به معروف و نهی از منکر کردی»

- ۹) سوره‌ی توبه، بخشی از آیه‌ی ۷۱؛ «و مردان و زنان با ایمان، دوستان یکدیگرند، که به کارهای پسندیده و امیدارند، و از کارهای ناپسند باز میدارند، و نماز را برپا میکنند و زکات میدهند...»
- ۱۰) بیانات در جمع زائران و مجاوران حرم رضوی در مشهد مقدس (۱۳۸۶/۱/۱)
- ۱۱) شعار مرگ بر آمریکای حضاّر